

Furkan Güven TAŐTAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakóltesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**TÜRK SÖZLEŞME HUKUKUNDA
KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI**

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	VII
2. BASKIYA ÖNSÖZ	XI
ÖNSÖZ.....	XIII
İÇİNDEKİLER.....	XV
KISALTMALAR.....	XXV
GİRİŞ.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR

§ 1. KİŞİSEL VERİ KORUMA HUKUKU ve KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER.	9
A. KİŞİSEL VERİ KORUMA HUKUKU.....	9
B. ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	12
1. Özel Yaşamın Gizliliğinin ve Sınır Ötesi Veri Akışının Korunmasına İlişkin Rehber İlkeler	12
2. Bilgisayarla İşlenen Kişisel Veri Dosyalarına İlişkin Yönlendirici İlkeler	12
3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	13

4.	108 No'lu Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireyin Korunması Sözleşmesi ve 181 No'lu Ek Protokol.....	14
C.	AVRUPA BİRLİĞİ DÜZENLEMELERİ	15
1.	95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifi	15
2.	Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı	16
3.	Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR)	17
a.	Tüzüğün Hukuki Niteliği	17
b.	Tüzüğün Getirdiği Yenilikler	18
aa.	Uygulama Alanı.....	18
bb.	Rıza Kavramı.....	19
cc.	Çocukların Kişisel Verileri	19
dd.	Unutulma Hakkı	19
ee.	Tasarımla Veri Koruma	20
ff.	Varsayılan Ayarlarla Veri Koruma.....	21
gg.	Veri Koruma Etki Değerlendirmesi.....	21
hh.	Veri Koruma Görevlisi.....	22
ii.	Hukuka Aykırı İşlemeye Karşı Bildirim Sistemi	22
jj.	Tek Otoriteyle Muhatap Olma İlkesi	22
kk.	İdari Para Cezaları	23
D.	ULUSAL DÜZENLEMELER.....	23
1.	Genel Olarak	23
2.	6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu.....	25
a.	Kanunun Amaç ve Kapsamı	25
b.	Kanunun Zaman Bakımından Uygulanması.....	26
c.	Kanunun Genel Olarak Değerlendirilmesi.....	26
§ 2.	KİŞİSEL VERİLER ve KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ...29	
A.	KİŞİSEL VERİ KAVRAMI VE UNSURLARI	29
1.	Belirli veya Belirlenebilir Gerçek Kişi.....	31
a.	Gerçek Kişi	31
aa.	Tüzel Kişilere İlişkin Tartışmalar.....	32

bb. Ölen Kişilerin Verilerine Dair Tartışmalar.....	33
cc. Cenine İlişkin Verilerin Korunması.....	35
b. Kişinin Belirli veya Belirlenebilir Olması.....	37
2. Bilgi	39
3. Bilginin Kişiyeye İlişkin Olması	42
B. KİŞİSEL VERİ TÜRLERİ	43
1. Özel Nitelikli Kişisel Veriler	43
2. Genel Nitelikli Kişisel Veriler	45
C. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ.....	46
D. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNE HÂKİM OLAN İLKELER.....	47
1. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma.....	48
2. Doğru ve Gerekliğinde Güncel Olma.....	50
3. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar için İşlenme	50
4. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma	51
5. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç için Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme.....	52
E. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI	53
§ 3. KİŞİSEL VERİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ	54
A. MÜLKİYET HAKKI GÖRÜŞÜ	55
B. FİKRİ HAK GÖRÜŞÜ	57
C. KİŞİLİK HAKKI GÖRÜŞÜ	59
1. Genel Olarak Kişilik Hakkı ve Kişinin Hayat Alanları.....	60
a. Kişilik Hakkının Tanımı, Kapsamı ve Nitelikleri	60
b. Münferit Bir Kişilik Hakkı Olarak Kişinin Hayat Alanları.....	62
aa. Kamuya Açık Alan	62
bb. Özel Alan	63
cc. Gizlilik Alanı.....	63
2. Klasik Kişilik Hakkı Görüşü.....	65
3. Bireyin Kişisel Verilerinin Geleceğini Tayin Hakkı Bağlamında Yeni Kişilik Hakkı Görüşü	66

§ 4. KİŞİSEL VERİ KORUMA HUKUKUNUN SORUMLULUK SÜJELERİ.....	70
A. VERİ SORUMLUSU	70
B. VERİ İŞLEYEN	71
§ 5. DİĞER BAZI KAVRAMLAR.....	73
A. SİLME, YOK ETME VE ANONİM HALE GETİRME	73
B. VERİ GÜVENLİĞİ.....	74

İKİNCİ BÖLÜM
SÖZLEŞME SORUMLULUĞUNDA KİŞİSEL
VERİLERİN KORUNMASI

§ 6. CULPA IN CONTRAHENDO SORUMLULUĞU BAĞLAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.....	79
A. GENEL OLARAK CULPA IN CONTRAHENDO SORUMLULUĞU VE SORUMLULUĞUN HUKUKİ NİTELİĞİ	79
B. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	83
1. Görüşenlerin Gelecekteki Bir Sözleşme için Görüşme Yapması.....	83
2. Hukuka Aykırılık Unsuru: Sözleşme Görüşmelerine İlişkin Yükümlülüklerden Birinin İhlâli	83
3. Görüşenin Zarara Uğraması	84
4. Zarar ile Yükümlülük İhlâli Arasında İliyet Bağı.....	84
5. Kusur	84
C. SORUMLULUK HALLERİ.....	85
1. Kanunda Düzenlenen Genel Hâller	85
2. Doktrin ve Uygulamada Kabul Edilen Hâller.....	85
D. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA ÖZGÜ CİC SORUMLULUĞU HALLERİ	86
1. Görüşenlerin Kişisel Verilerinin Rızaları Olmaksızın İşlenmesi	87

2. Veri Sorumlusu ile Veri İşleyen Arasındaki Sözleşme Görüşmelerinde Kişisel Verilerin Paylaşılması	88
3. İnternet Kullanıcılarının Kişisel Verilerinin Çevrimi Davranışsal Reklamcılık Uygulamaları Kapsamında Toplanması	88
E. SORUMLULUĞUN HÜKÜM VE SONUÇLARI	92
F. CIC SORUMLULUĞU HÜKÜMLERİYLE KİŞİLİK HAKKININ KORUNMASINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİN YARIŞMASI	93
§ 7. GENEL İŞLEM ŞARTLARI BAĞLAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.....	94
A. GENEL OLARAK.....	94
B. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNE YÖNELİK GENEL İŞLEM ŞARTLARININ İDARİ DENETİMİ.....	94
C. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNE YÖNELİK GENEL İŞLEM ŞARTLARININ YARGISAL DENETİMİ ..	95
1. Yürürlük Denetimi	96
2. Yorum Denetimi.....	98
3. İçerik Denetimi	99
§ 8. SÖZLEŞMEDEN DOĞAN BORÇLARIN İFA EDİLMEMESİ BAĞLAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	102
A. SÖZLEŞMEDEN DOĞAN BORÇLARIN İFA EDİLMEMESİ.....	102
B. İFA ETMEME TÜRLERİ	104
C. SÖZLEŞMEDEN DOĞAN SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	106
D. KİŞİSEL VERİLERE ÖZGÜ BORCUN İFA EDİLMEMESİ DURUMLARI.....	108
1. Kişisel Verilerin Borca Aykırı Davranış Çeşitleri Kapsamında Değerlendirilmesi.....	108
a. Kişisel Verilerin İşlenmesi Ediminin Değerlendirilmesi	109

b. Kişisel Verilerin Korunması Ediminin Değerlendirilmesi	110
2. Kişisel Veriler ve Zarar Şartı.....	112
3. Kişisel Veriler ve Uygun İlliyet Bağı.....	114
4. Kişisel Veriler ve Kusur	115
§ 9. KİŞİSEL VERİ İŞLEME SÖZLEŞMESİ (KVİS)	117
A. SÖZLEŞMENİN TANIMI VE TARAFLARI	119
B. SÖZLEŞMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	119
1. Rızai Sözleşme Niteliği.....	120
2. İsimsiz Sözleşme Niteliği	120
3. İki Tarafa Borç Yükleme.....	123
4. İşgörme Borcu Doğurması.....	124
5. Sürekli Borç Doğurması	125
6. Sonuç Borcu Doğurması	126
C. SÖZLEŞME TÜRLERİ	127
D. SÖZLEŞMENİN ŞEKLİ.....	128
E. SÖZLEŞMENİN UNSURLARI	129
1. Kişisel Veri İşleme.....	129
2. Ücret Ödeme	130
3. Taraflar Arasında Anlaşma.....	131
F. SÖZLEŞMENİN HÜKÜM VE SONUÇLARI.....	131
1. Veri İşleyen Borçları	131
a. Kişisel Veri İşleme Borcu	131
b. Şahsen İfa Borcu ve Alt İşleme.....	132
aa. Alt İşleme	134
bb. Alt İşlemede Sorumluluk	135
c. Kişisel Veri İşlerken Gerekli Özeni Gösterme Borcu. 136	
d. İş Veri Sorumlusunun Talimatına Uygun Biçimde Yapma Borcu	138
e. Sadakat ve Sır Saklama Borçları	141
f. İlgili Kişileri Aydınlatma Borcu	142

g. Kişisel Verinin İadesi ve Hesap Verme Borcu	143
2. Veri Sorumlusunun Borçları.....	144
a. Ücret Ödeme Borcu.....	144
b. Veri İşleyeni Bilgilendirme Borcu.....	145
c. Veri İşleyenin Uğradığı Zararları Giderme Borcu	145
d. Veri İşleyeni Üstlendiği Borçtan Kurtarma Yükümlülüğü	146
e. Gider ve Avans Ödeme Borcu	146
G. SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİ.....	147
1. Genel Sona Erme Sebepleri	147
2. Özel Sona Erme Sebepleri.....	148
a. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Kullanılması (Azil ve İstifa)	148
b. Ölüm, Ehliyetizlik ve İflas.....	150

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SÖZLEŞME SORUMLULUĞUNDA HUKUKA AYKIRI ŞEKİLDE İŞLENEN KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA YOLLARI

§ 10. HUKUKA AYKIRILIK VE HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ.....	154
A. GENEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLER AÇISINDAN HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ.....	157
1. Açık Rıza.....	157
a. Tanımı ve Unsurları	157
aa. Belirli Bir Konuya İlişkin Olma.....	158
bb. Bilgilendirmeye Dayanma	158
cc. Özgür İradeyle Açıklanmış Olma	160
b. Örtülü Rıza ve Susma ile İlişkisi	161
c. Rıza Beyanında Bulunma Ehliyeti.....	162
d. Rıza Beyanının Şekli.....	164

e. Rıza Beyanında Bulunma Zamanı ve Beyanın Geri Alınabilmesi.....	164
f. Rıza Yorgunluğu.....	166
2. İşlemenin Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi.....	167
3. Üstün Özel Yarar.....	167
4. Üstün Kamusal Yarar	168
5. Sözleşmenin Kurulması veya Sözleşmenin İfasıyla İlgili İşleme.....	169
6. Veri Sorumlusunun Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirmesinin Kişisel Veri İşlemeyi Zorunlu Kılması	170
7. Kişisel Verinin İlgili Kişinin Kendisi Tarafından Alenileştirilmesi.....	172
8. Bir Hakkın Tesisi, Kullanımı veya Korunması için Veri İşlemenin Zorunlu Olması.....	172
9. Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatleri İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması	173
B. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLER AÇISINDAN HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ.....	174
C. 6698 SAYILI KANUNUN İSTİSNALARI.....	176
§ 11. KORUMA YOLLARI.....	178
A. İFA DAVASI VE CEBRİ İCRA.....	178
1. İfa Davası.....	178
2. Cebri İcra	180
B. MADDİ TAZMİNAT DAVASI.....	181
1. Akdi İlişki İçerisinde Kişilik Hakkına Dayalı Maddi Tazminat Davası.....	181
2. Tazminatın Hesaplanması ve Tazminatta İndirim Sebepleri.....	183
3. Kişisel Veri İşleme Sözleşmesi Kapsamında Maddi Tazminat Davası.....	185
C. MANEVİ TAZMİNAT DAVASI.....	186

1. Akdî İlişki İçerisinde Kişilik Hakkına Dayalı Manevî Tazminat Davası.....	186
2. Tazminatın Hesaplanması.....	190
D. DİĞER DAVALAR.....	191
1. Önleme Davası.....	191
2. Durdurma Davası.....	193
3. Tespit Davası.....	195
E. SÖZLEŞME SORUMLULUĞU HÜKÜMLERİYLE HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU HÜKÜMLERİNİN YARIŞMASI.....	197
F. 6698 SAYILI KANUNA GÖRE İLGİLİ KİŞİNİN ZARARIN GİDERİLMESİNİ TALEP ETME HAKKI (m. 11/ğ).....	198
G. DAVANIN TARAFLARI.....	200
1. Davacı Taraf.....	200
2. Davalı Taraf.....	202
H. ZAMANAŞIMI.....	203
I. YETKİLİ MAHKEME.....	203
SONUÇ.....	205
EKLER.....	211
A. ÖRNEK KİŞİSEL VERİ İŞLEME SÖZLEŞMESİ.....	211
B. ÖRNEK AYDINLATMA BEYANI.....	216
KAYNAKÇA.....	219
ZİHİN HARİTASI İNDEKSİ.....	235
MADDE İNDEKSİ*.....	237

ZİHİN HARİTASI İNDEKSİ

ZH-1: Eserin Temelini Teşkil Eden Sorular	1
ZH-2: Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Düzenlemeler.....	8
ZH-3: Kişisel Veriler ve Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	28
ZH-4: Kişisel Verinin Hukuki Niteliği.....	54
ZH-5: Sözleşme Öncesi Sorumluluk Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması.....	78
ZH-6: Genel İşlem Şartları Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması....	94
ZH-7: Sözleşmeden Doğan Borçların İfa Edilmemesi Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması.....	101
ZH-8: Kişisel Veri İşleme Sözleşmesi.....	116
ZH-9: Hukuka Uygunluk Sebepleri	153
ZH-10: Koruma Yolları	177

MADDE İNDEKSİ*

95/46 sayılı Direktif

m. 2.....	29, 70, 71
m. 3.....	46, 47
m. 6.....	47
m. 8.....	44, 66
m. 17	138
m. 23	181, 187
m. 26	128
m. 29	30

108 No'lu Sözleşme

m. 2.....	29
m. 5.....	47
m. 6.....	66

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu

m. 1.....	123
m. 2.....	49, 79, 85, 87, 141, 144
m. 16	163, 201
m. 23	154
m. 24	154
m. 25 .	181, 187, 190, 191, 194, 195, 196, 203
m. 28	36
m. 48	33
m. 49	200

m. 50	202
-------------	-----

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu

m. 20	94
m. 21	97
m. 23	99
m. 24	97
m. 25	99
m. 51	183
m. 52	185
m. 56	107
m. 58	187, 194
m. 63-64.....	154
m. 66	72, 117, 197
m. 83	134
m. 112	108, 112, 182, 203
m. 113	180
m. 114	185, 187
m. 115	137
m. 116	108, 115, 132, 138, 197, 203
m. 138	125
m. 146	197, 203
m. 147	130, 203
m. 502	123, 130
m. 505	138
m. 506	132, 136, 141

* Eğik şekilde yazılan sayfa numaraları, ilgili maddenin o sayfanın dipnot bölümünde yer aldığını göstermektedir.

m. 507	134
m. 508	143
m. 510	145, 146
m. 512	139, 149
m. 513	150

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

m. 3-a	157
m. 3-b	73
m. 3-d	29, 31, 33, 39, 200
m. 3-e	46, 109
m. 3-ğ	71, 109, 117, 127
m. 3-h	47
m. 3-ı	70
m. 4	48, 99, 139
m. 5	53, 155
m. 5/I	49, 165
m. 5/II	114, 167, 169, 170, 172
m. 6	53, 66, 155
m. 6/I	43
m. 6/IV	133, 175
m. 7	52, 73
m. 9	127, 128
m. 10	142, 159
m. 11	41, 112, 151, 165, 195, 196
m. 11-ğ	88, 187, 198
m. 12/I	136

m. 12/II	136, 202
m. 12/IV	111, 142
m. 13	195
m. 14/III	187
m. 15	195
m. 16/II	71
m. 18	53, 139
m. 22	76
m. 28	142, 155, 168, 176

Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü

m. 2	47
m. 3	18
m. 4	29, 30, 44, 46, 70, 71
m. 5	48
m. 7	19
m. 8	19
m. 9	44, 66
m. 17	20
m. 25	20
m. 28	118, 128, 134, 138, 143
m. 33-34	22
m. 35	21
m. 37	22
m. 82	182, 188
m. 83	23